

COVID-19-cel kapcsolatos ajánlás terhességet tervező és meddőségi kezelésben részt vevő páciensek számára

Kiadja: VERSYS CLINICS Humán Reprodukciós Intézet és Magyar Humán Reprodukciós Társaság

Budapest, 2020.03.25. 14.00.

Tisztelt Páciensünk!

A Magyar Humán Reprodukciós Társaság (MHRT) és a Versys Clinics Humán Reprodukciós Intézet (VCHRI) különös jelentőséget tulajdonít annak, hogy ebben az embert próbáló helyzetben is megfelelően alapos, tudományos tényeken alapuló és naprakész információval lássa el pácienseit, illetve minden magyar meddőségi problémával küzdő párt.

Ennek érdekében készítettük el ezt a szakmai ajánlást, amit a friss tudományos eredmények birtokában folyamatosan frissítünk.

Kérjük figyelmesen olvassa el a következő szakmai ajánlást, melyet a Magyar Humán Reprodukciós Társaság és a Versys Clinics Humán Reprodukciós Intézet szakemberei fogalmaztak meg a várandóssággal és a meddőségi kezelésekkkel kapcsolatban a koronavírus (COVID-19) járványra vonatkozóan!

A WHO 2020 március 11-én világjárvánnyá minősítette a COVID-19-et.

Figyelembe véve az ezzel kapcsolatos nemzetközi szakmai ajánlásokat, a VCHRI folyamatosan, megszakítás nélkül folytatja a páciensek kezelését, működésében különböző, szükséges módosításokat eszközölve annak érdekében, hogy minimálisra csökkentse az esetlegesen előforduló kockázatot mind a páciensekre, mind az intézet dolgozóira vonatkozóan.

Általános információk

A COVID-19 egy légzőszervi megbetegedés, melyet a koronavírus okoz, az úgynevezett (SARS)-CoV-2 szindrómát eredményezve. Ez a vírus genetikai hasonlóságot mutat azzal a vírussal, mely 2003-ban a SARS világvármányt okozta. Az első COVID-19 fertőzött esetet 2019 decemberében izolálták Wuhanban, a kínai Hubei tartományban.

Általános tünetei a következők: légzőszervi panaszok, láz, száraz köhögés, légszomj, légzési nehezítettség. Súlyosabb esetben kialakulhat tüdőgyulladás, SARS (súlyos akut légzőszervi betegség), veseelégtelenség, s lefolyása akár halállal is végződhet.

A fertőzés terjedhet cseppfertőzéssel: köhögéssel, tüsszentéssel, valamint érintkezéssel: kézfogással, illetve tárgyak felszínének közvetítésével történő átadással is. A COVID-19 inkubációs lappangási ideje általában 3-7 nap, ám előfordult olyan eset is, ahol 2 hét elteltét igazolták a megfertőződés és a tünetek jelentkezése között.

A SARS-CoV-2 vírus terjedése extrém gyorsnak minősíthető, fertőző képessége kiemelkedően magas.

2020 március 25-i WHO adatok alapján világszinten 440,093 fertőzöttet tartottak nyilván, s 19,748 haláleset regisztráltak. Sok más országhoz hasonlóan hazánk is kénytelen volt intézkedéseket bevezetni ahhoz, hogy a járvánnyal kapcsolatos károkat minimalizálja.

COVID-19 és terhesség

Kismamára gyakorolt hatás

Jelenleg nagyon kevés tudományos eredmény áll birtokunkban a COVID-19 terhességre gyakorolt hatásaival kapcsolatban. A **SARS-CoV-2 fertőzéssel érintett várandósok esetében nem tűnik úgy, hogy növekedne a kockázat vagy a szövődmények előfordulása az általános populációhoz viszonyítva.** Azon terhesek, akik megfertőződtek általánosságban gyenge vagy közepes influenzaszerű tünetekről számoltak be. Vannak olyan publikációk, melyek felvetik, hogy a COVID-19 vírussal érintett várandósságokban magasabb lehet a koraszülés esélye, ám ezen eredmények és a levont következtetések az esetszámok növekedésével együtt változhatnak.

Az anyáról gyermekekre történő átadás lehetősége és a COVID-19 hatása a magzatra

Eddig még nem jelent meg olyan tudományos publikáció, ahol megerősítették volna, hogy a COVID-19 fertőzés anyáról magzatra terjedt volna. Két csecsemőnél merült fel ennek lehetősége, de ezen esetekben nem tisztázott, hogy az újszülött pontosan milyen módon fertőződött meg (a várandósság alatt vagy közvetlenül a szülésnél). **A szakértői vélemények alapján kicsi az esély arra, hogy a terhesség során a magzat megfertőződjön.**

A The Lancet-ben megjelent publikáció Chen és munkatársai jóvoltából, mely **9 COVID-19-fertőzött anyát és újszülöttjeiket vizsgálta**: magzatvízből, köldökzsinórvérből és az újszülött torokváladékából vett minták, illetve az anyatej vizsgálata minden esetben negatív eredményt adott, azaz **nem sikerült kimutatni a vírus jelenlétét sem a magzatban, sem az anyatejben.**

Egy másik tudományos közlemény arról számol be, hogy **fertőzött anyák méhlepényvizsgálatánál is minden eredmény negatív lett, nem sikerült a koronavírus kimutatni.**

Nincs bizonyíték arra, hogy a COVID-19 fertőzés **vetélést vagy koraszülést** okozna.

Úgy véljük, **minimális az esély arra, hogy a magzatot valamilyen ártalom, például veleszületett fejlődési rendellenesség érje, hisz jelenleg nem lehet kimutatni magzati koronavírusfertőzést.**

COVID-19 és a meddőség kapcsolata

Jelenleg **nincs arra vonatkozóan klinikai bizonyíték, hogy a COVID-19 bármelyik nemben meddőséget okozna.** Ugyan egy kínai kutatócsoport közölt adatokat arra vonatkozóan, hogy a férfiak esetében előfordulhat, hogy a koronavírus fertőzés hátrányos hatással van a reprodukciós képességeire, ez a kutatás csupán feltételezésen alapul, mely szerint a SARS-CoV-2 vírus olyan speciális receptorokhoz kötődik, melyek a herében is megtalálhatóak, s részt vesznek a spermiumképzésben.

Nagyon fontos kijelentenünk, hogy mai napig olyan tudományos publikáció nem jelent meg, amely ezt tényekkel alátámasztaná.

Nincs bizonyíték és adat arra vonatkozóan, hogy a COVID-19 nemi úton terjedne, és így fertőzést okozna.

Ajánlások pácienseknek

A Magyar Humán Reprodukciós Társaság és a Versys Clinics Humán Reprodukciós Intézet a COVID-19 vírusfertőzéssel kapcsolatban a következő ajánlásokat fogalmazta meg **azon páciensek részére, akik terhességet terveznek, illetve jelenleg meddőségi kezelés alatt állnak:**

- E pillanatban nincs olyan tudományos bizonyíték, mely miatt ne javasolnánk, hogy spontán terhesség létrejöjjön, vagy meddőségi kezelésben vegyenek részt a gyermek után vágyó párok.
- Meddőségi kezelésben résztvevő páciensek esetében javasoljuk, hogy ne történjen friss beültetés, az embriók blasztociszta formájában kerüljenek fagyasztásra és tárolásra későbbi embrió beültetésig.
- **Nem javasolt az ivarsejt adományozás (petesejt, sperma), ill. embrió adományozás programok indítása**
- A **sürgősségi IVF kezeléseik elvégzése továbbra is javasolt**, pl: fertilitás prezerváció céljából onkológiai kezeléseik megkezdése előtt
- A **megkezdett IVF kezeléseik folytatása javasolt**, annak megszüntetése csak indokolt esetben javasolt, pl: COVID-19 fertőzés tünetei megjelenése esetén
- A megkezdett **meddőségi kivizsgálások folytatása lehetséges**
- A magyar **hatóságok által javasolt és előírt rizikócsökkentő eljárások** például: higiénés előírások betartása, izoláció, megfelelő távolságtartás stb. **bevezetése az intézményekben indokolt és javasolt.**
- Javasolt az orvosokkal, egészségügyi szakdolgozókkal való **kapcsolattartás olyan módon, hogy a személyes találkozások száma minimalizálásra kerüljön**, például Skype és telefonos konzultációk bevezetésével, telemedicina alkalmazásával.
- Minden **nem szükséges utazást, otthonukból való kimozdulást minimalizálni kell**, a hatályos kormányrendeletek betartásával.
- Akik **külföldön jártak, illetve olyanokkal érintkeznek, akik külföldről tértek haza, javasolt minimum két hét önkéntes karantén tartása.**
- Minden olyan páciens, aki folyamatban lévő meddőségi kezelésben részesül, javasoljuk, hogy **haladéktalanul vegye fel a kapcsolatot telefonon vagy emailben kezelőorvosával a következő esetekben:**
 - **COVID-19-cel kapcsolatba hozható panaszok előfordulása esetén:** láz, száraz köhögés, légszomj, rosszullet stb.
 - **kapcsolatba került olyan személlyel, aki a fenti panaszokkal rendelkezik.**

Ezen esetekben felmerülhet a kezelés megszakításának lehetősége.

Meddőségi klinikákon dolgozó egészségügyi személyzetre vonatkozó ajánlások

- A meddőségi klinikák **teljes személyzetét javasolt folyamatosan tájékoztatni** a legfrissebb állásfoglalásokról, melyeket a hazai és a nemzetközi szervezetek hoznak nyilvánosságra.
- Javasolt, hogy a meddőségi klinikák teljes személyzete **részt vegyen COVID-19 járvánnyal kapcsolatos belső képzéseken**.
- Minden olyan egészségügyi dolgozó, aki COVID-19-cel kapcsolatba hozható tüneteket észlel: láz, száraz köhögés, légszomj, rosszullet stb., illetve kapcsolatba került olyan személlyel, aki ezen panaszokkal rendelkezik, **nem dolgozhat, míg be nem bizonyosodik, hogy nem fertőződött meg a koronavírussal**.
- Javasolt a meddőségi klinikán dolgozó **teljes személyzetnek betartani az előírásokat** is, melyeket az intézet vezet be, saját biztonságuk érdekében.
- A meddőségi klinikáknak **javasolt olyan saját stratégiát bevezetni, mellyel minimalizálni tudják a COVID-19 fertőzés előfordulásának lehetőségét**, illetve terjedését.
- **Javasolt a telemedicina eszközeivel élni**: telefonos és Skype konzultációk, videokonferenciák alkalmazása.
- Amikor a személyes találkozók elkerülhetetlenek, **javasolt minimalizálni a résztvevők számát** (kérjük a hozzátartozók csak a legszükségesebb esetekben vegyenek részt a vizsgálatokon, konzultációkon).
- Javasoljuk **csökkenteni a nem feltétlenül szükséges orvos-beteg találkozások számát**.
- Javasoljuk a betegek **telefonos szűrésének bevezetését** a klinikai megjelenés előtti napon.
- Javasoljuk a klinikára való belépés előtti **egykapus beléptetés alkalmazását**, melynek része páciensnyilatkozatok kitöltése, lázmérés, védőfelszereléssel való ellátás (szájmaszk, steril kesztyű stb.) és előírt kézfertőtlenítés elvégzése.
- Javasolt a vizsgálati időpontok pontos betartása és betartatása.
- Javasolt a klinika területén **várakozó páciensek számának minimalizálása**.
- Javasolt a páciensek közötti minimum 2 méter távolság betartása.
- Javasolt a páciensek várakozására szolgáló terek **folyamatos fertőtlenítése** megfelelő szakmai protokollok alapján.
- Javasolt **vészhelyzeti forgatókönyvek készítése** arra az esetre, ha az egészségügyi ellátó személyzet száma jelentősen lecsökken, ha ellátási eszköz hiány lép fel, vagy felmerül annak lehetősége, hogy az egészségügyi dolgozók közül valaki megfertőződött.

Források:

1. Cascella M, Rajnik M, Cuomo A, Dulebohn SC, Di Napoli R. Features, Evaluation and Treatment Coronavirus (COVID-19). StatPearls [Internet]: StatPearls Publishing; 2020.
2. Chan JF-W, Yuan S, Kok K-H, To KK-W, Chu H, Yang J, et al. A familial cluster of pneumonia associated with the 2019 novel coronavirus indicating person-to-person transmission: a study of a family cluster. *The Lancet*. 2020;395(10223):514-23.
3. Hoehl S, Berger A, Kortzenbusch M, Cinatl J, Bojkova D, Rabenau H, et al. Evidence of SARS-CoV-2 infection in returning travelers from Wuhan, China. *New England Journal of Medicine*. 2020.
4. Li Q, Guan X, Wu P, Wang X, Zhou L, Tong Y, et al. Early Transmission Dynamics in Wuhan, China, of Novel Coronavirus-Infected Pneumonia. *N Engl J Med*. 2020.
5. World Health Organization. Coronavirus disease 2019 (COVID-19) Situation Report – 58. 2020 18 March.
6. Australian Health Protection Principal Committee (AHPPC). Australian Health Protection Principal Committee (AHPPC) coronavirus (COVID-19) statement 2020 17 March.
7. Chen H, Guo J, Wang C, Luo F, Yu X, Zhang W, et al. Clinical characteristics and intrauterine vertical transmission potential of COVID-19 infection in nine pregnant women: a retrospective review of medical records. *Lancet*. 2020;395(10226):809-15.
8. Chen S, Huang B, Luo DJ, Li X, Yang F, Zhao Y, et al. [Pregnant women with new coronavirus infection: a clinical characteristics and placental pathological analysis of three cases]. *Zhonghua Bing Li Xue Za Zhi*. 2020;49(0):E005.
9. Liu Y, Chen H, Tang K, Guo Y. Clinical manifestations and outcome of SARS-CoV-2 infection during pregnancy. *J Infect*. 2020.
10. Mullins E, Evans D, Viner RM, O'Brien P, Morris E. Coronavirus in pregnancy and delivery: rapid review. *Ultrasound Obstet Gynecol*. 2020.
11. Schwartz DA. An Analysis of 38 Pregnant Women with COVID-19, Their Newborn Infants, and Maternal-Fetal Transmission of SARS-CoV-2: Maternal Coronavirus Infections and Pregnancy Outcomes. *Arch Pathol Lab Med*. 2020.
12. Yang H, Wang C, Poon LC. Novel coronavirus infection and pregnancy. *Ultrasound Obstet Gynecol*. 2020.
13. Royal Australian and New Zealand College of Obstetricians and Gynaecologists. Coronavirus (COVID-19). 2020 16 March.
14. Favre G, Pomar L, Musso D, Baud D. 2019-nCoV epidemic: what about pregnancies? *Lancet*. 2020;395(10224):e40.
15. Favre G, Pomar L, Qi X, Nielsen-Saines K, Musso D, Baud D. Guidelines for pregnant women with suspected SARS-CoV-2 infection. *Lancet Infect Dis*. 2020.
16. Alfaraj SH, Al-Tawfiq JA, Memish ZA. Middle East Respiratory Syndrome Coronavirus (MERS-CoV) infection during pregnancy: Report of two cases & review of the literature. *J Microbiol Immunol Infect*. 2019;52(3):501-3.
17. Wong SF, Chow KM, Leung TN, Ng WF, Ng TK, Shek CC, et al. Pregnancy and perinatal outcomes of women with severe acute respiratory syndrome. *Am J Obstet Gynecol*. 2004;191(1):292-7.
18. Schwartz DA, Graham AL. Potential Maternal and Infant Outcomes from (Wuhan) Coronavirus 2019-nCoV Infecting Pregnant Women: Lessons from SARS, MERS, and Other Human Coronavirus Infections. *Viruses*. 2020;12(2).
19. Murphy S. Newborn baby tests positive for coronavirus in London. *The Guardian*. 2020 14 March.
20. Wang S, Guo L, Chen L, Liu W, Cao Y, Zhang J, et al. A case report of neonatal COVID-19 infection in China. *Clin Infect Dis*. 2020.
21. Royal College of Obstetricians and Gynaecologists. Coronavirus (COVID-19) Infection in Pregnancy: Information for healthcare professionals. 2020 18 March.
22. Chen Y, Peng H, Wang L, Zhao Y, Zeng L, Gao H, et al. Infants Born to Mothers With a New Coronavirus (COVID-19). *Frontiers in Pediatrics*. 2020;8(104).
23. Li Yufeng. Fertility tests should be performed on males who are infected with new coronary pneumonia. <https://mp.weixin.qq.com/s/oG90UTOXyDsUNRUyXy4Y7Q>: Tongji Hospital, Huazhong University of Science and Technology; 2020.
24. Monash university COVID-19 Advice for Patients <https://monashivf.com/covid-19/>

Ezen hírlevelünket naponta frissítjük, kérjük itt is tájékozódjanak Intézetünk működéséről.

Köszönjük megértésüket és együttműködésüket!

Versys Clinics HRI Kft.

Magyar Humán Reprodukciós Társaság